

Mladá umělkyně obohatila barokní kostel nevšední instalací

Studentka Fakulty umění a designu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem Veronika Šimůnková se rozhodla realizovat svoji diplomovou práci v místě rodiště – krkonošské Rokytnici nad Jizerou. Výchozím bodem pro uměleckou intervenci se jí stal místní kostel zasvěcený svatému Michaelu Archandělu.

Svým záměrem se autorka inspirovala fenoménem tzv. postních pláten, kterými se v postní době zakrývají v katolických kostelech oltáře. V rámci instalace se tento tradiční prvek pokusila nově uchopit tak, aby mohl pozorovatele neotřelým způsobem ztišit, inspirovat či vybízet k zamyšlení, pro nějž je postní doba jako stvořená.

Oltářní obrazy v autorčině podání nově zakrývají poloprůhledná plátna sestávající z osnovních nití světlé barvy. Nad dvěma postranními oltáři visí ve dvojicích a v presbytáři před hlavním oltářem visí trojice pláten. V prostoru se vznáší okolo 48 kilometrů (sic!) natažených nití. Celý proces vznikl ruční výrobou. Na instalaci, která trvala osm dní, se podílelo celkem šest osob.

Církev a umění jsou spolu spjaty od nepaměti, ale jak spolu dokáže komunikovat současné umění a kostel v pozdně barokním slohu? Ve větších městech, kde k tomuto „střetu“ dochází častěji, umělci užívají specifické výrazové prostředky.

Studentčíným záměrem bylo zprostředkování umělecké intervence jinému publiku, než které potkáváme v galeriích, a to místním farníkům a návštěvníkům kostela. Na počátku svého záměru tedy přistoupila na hru tradic a zvyků, které prostřednictvím různých představení a aranžovaných kulis doprovází jednotlivé části církevního liturgického roku. Jako inspirace Šimůnkové posloužilo téma zahalování obrazů v době postní, které si klade za cíl vedle tělesného půstu zajistit půst pro oči. Doposud byly tři obrazy nad oltáři zahalovány fialovými plátny.

„Obrovský prostor kostela byl pro mě již delší dobu výzvou, nikoliv však jenom architektura, ale i možnosti práce pro společenství farníků, jež znám odmala. Příprava na Velikonoce vybízí ke změnám, a tak jsem se rozhodla změnit postní „výzdobu“ v kostele. Postní plátna mívala v historii různou podobu, ale pro konkrétní prostor mě zaujala myšlenka vystoupit od obrazu do prostoru. Zakrývající objekty v sobě nesou charakter plátna, neboť jsou tvořeny vrstvenými osnovami. Průhlednost a nekompaktnost hmoty vyjadřují myšlenku nadčasovosti – je třeba zachovávat tradice, ale zároveň je přizpůsobit dnešnímu člověku,“ komentuje svůj záměr Šimůnková.

Na tuto instalaci by měly navazovat ještě další vstupy související s velikonočními obřady. Postní plátna zakrývají obrazy do vigilie na Bílou sobotu, tedy **31. 3. 2018**. Předsálí chrámu je zpřístupněno každý den. Kdo má zájem o bližší prohlídku, má možnost v době před a po konání bohoslužeb (čtvrtek od 18.00 hod. a sobota od 17.00 hod.).

„Kostely jsou k dispozici nejen věřícím, ale i každému z nás. Věřím, že instalace může něco říci komukoliv – umělcovi, návštěvníkovi, farníkovi...“ dodává Šimůnková ke své realizaci a zároveň zve všechny zájemce k prohlídce.

Postní doba je zaměřena k přípravě na slavení Velikonoc. Doba postní trvá od Popeleční středy až do začátku bohoslužby na památku Večeře Páně na Zelený čtvrtek (letos 14. února – 29. března). Neděle této doby se nazývají: 1., 2., 3., 4., 5. neděle postní. Šestou nedělí začíná Svatý týden, říká se jí „Květná (pašijová) neděle“. Svatý týden je zaměřen na Kristovo utrpení po jeho mesiánském vjezdu do Jeruzaléma.

Kříže, znamení Kristova vítězství nad smrtí, bývaly bohatě zdobené a vykládané drahými kameny. Ve středověku se tedy ujal zvyk zahalovat je na začátku postní doby rouchem; a na jejím konci, na velký pátek, kdy se trumf kříže stal zjevným, kříž naopak slavnostně odhalit. **Podobně se začaly zahalovat či zakrývat také oltářní obrazy.** (zdroj: *Liturgie.cz*)

Informace k projektu:

1. Název: Postní intervence

2. Místo: Kostel sv. Michaela Archanděla v Rokytnici nad Jizerou (GPS: 50.729352, 15.447896)

3. Trvání: 16. 2. 2018 – 31. 3. 2018

4. Materiál: osnovní nitě, dřevo, plastové profily

5. Rozměry objektů:

Před hlavním oltářem: 6,8 x 4 x 1,5m

U bočních oltářů: 5 x 2,4 x 0,15 m

Veronika Šimůnková (rozená Palmová) - 25 let

Po studiích na všeobecném Gymnáziu Boženy Němcové v Hradci Králové pokračovala na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v ateliéru Přírodní materiály pod vedením prof. ak. mal. Jaroslava Prášila, MgA. Roberta Vlasáka, Mgr. MgA. Jana Krtičky Ph.D.

Nyní pokračuje v magisterském studiu, kde se specializuje na vlastní tvorbu. Přitom dále studuje pedagogické minimum a působí jako učitelka výtvarné výchovy na základní škole v Praze. Mezi její zájmy patří pořádání táborů pro děti, hudba či tvorba různého typu.

